

חשה כרסנטי

בן גבריאל זתקזה
נולד ב-תש"ח 23.1.48
נפל ביזם י תשרי
תשל"ד 6.10.73
ח.א. 0980728

משה או מושיקו, כפי שכינוהו מתוך חיבה, נולד בטבריה וגדל במושבה "מגדל" בחיק משפחתו, משפחה חקלאית שרשית, ותיקה. כאן ספג את האהבה הרבה לחיי האדמה.

את חינוכו היסודי קיבל בביה"ס הממלכתי ע"ש אביגדור במושבה. עם תום לימודיו כאן, המשיך ללמוד בביה"ס המקצועי "עמל" בטבריה. את השהות שהיתה לו מאז תום לימודיו עד מועד גיוסו לצה"ל ניצל משה לעבודה במשק החקלאי של הוריו.

במאי 1966 התגייס משה לחיל השריון בצה"ל. לאחר סדרת קורסים שעבר, ביניהם גם קורס נהגי טנקים פרצה "מלחמת ששת הימים" שבה לחם במסגרת יחידתו.

ב-7.5.69 שוחרר משה מצה"ל והחל את חייו האזרחיים. כעבור זמן מה נשא לאשה את חברתו שרה. לצורך ביסוסו, נאלץ היה לנטוש לזמן מה את רעיון עבודת האדמה שעליו חלם, ולמצוא מקור פרנסה מיד. כך חתר משה להתקבל כנהג חבר בקואופרטיב אגד, אך מאחר שחסרו לו האמצעים לכך, נתקבל כשכיר בלבד. ב-21.1.71 נולד לו בנו בכורו - גיא. משה, שהיה בעל גאב מסור, הקדיש את כל זמנו הפנוי לביתו, לרעייתו שרה, ולבנו בכורו שכה אהב. כשלוש שנים חלפו מאז הולד הבן, שלוש שנים של נסיון התבססות, של הקמת בית, שלוש שנים טובות של תכניות וחלומות שנוקמו, אך לא נתממשו, כי הנה באה מלחמת יום הכפורים של שנת תשל"ד וקטעה את החלומות היפים ואת התכניות היפות שתכנן לעצמו משה.

עם הגל הראשון של שיירת השריון, במוצאי יום כיפור, עלה משה עם "החברה" לרמת הגולן. בסערת החתירה לחסום את הצבאות הסורים, שפרצו לרמה, נתקלו הטנקים הראשונים במארב הסורי. לאחר קרב קצר נפגע הטנק של משה, ומשקפץ מתוכו לחלץ את עצמו נפגע ונהרג.

הובא למנוחת עולמים בבית העלמין במגדל.

דברים לזכרו ראו אור בחוברת "לחברינו" לזכר חללי "אגד", ובספר "החטיבה במלחמת יום-הכפורים".

המוטו של קתורה

הענקת לי אלי
את עוז הנפש
לשאת
את אשר לא ניתן לשינוי
ותן לי האומץ
לשנות
הניתן לשינוי
והעשירני בתבונה
להבדיל בין השניים.

(הרמן וויק)

מושיקו כרסנטי. ז"ל

=====

קוים בהתפתחותו של משה - מפי אמא תקוה

מושיקו בילדותו היה ילד טוב, נוח, לא חולה, גדל בצורה קלה וללא בעיות כעקרון מושיקו היה ילד של אמא, לאמא תקוה היו סנטימנטים מיוחדים כלפי מושיקו.

משבגר לא השתנתה התנהגותו - הוא המשיך להיות ילד טוב ונוח, אמא תקוה אינה זוכרת ולו אפילו פעם אחת שהתחצף אל ההורים, תמיד היה אדיב. אמא תקוה מוסיפה ואומרת שבתור ילד היה תמיד מושיקו ילד מסודר ונקי היא מציינת שמושיקו אהב לעבוד יותר מאשר ללמוד, וזאת מתוך טבעו שהרי תמיד אהב לעבוד, מושיקו אהב את האדמה וחלומו הגדול היה לחרוש אותה לעבד אותה ולהפוך את יבולו ממנה וזאת תקוה אף כותבת במכתבה אל משה.

משהודיע מושיקו להורים כי יש לו חברה (שרלה), באופן טבעי כמעט כמו אצל כל ההורים היתה קיימת אי-שלימות עם הרעיון הזה אך משחזר בשלום ממלחמת ששת-הימים התחתן מושיקו עם שרלה שכן כך נדרו ההורים, - אם חוזר מושיקו בשלום אנו נערוך לו חתונה ואכן הדבר כך היה.

נפילתו!

ביום חמישי רביעי לאוקטובר היה גיוס כללי, ביום שישי חמישי לאוקטובר כל המגוייסים שוחררו

לביתם וביום שבת

לביתם וביום שבת שישי לאוקטובר 73 פרצה המלחמה בשעה 14.00. מושיקו עולה בגל הראשון במקום אחר גדי אשר לא היה באותו הזמן בבית.

מושיקו היה נהג טנק, כשהוא הגיע לטנק עם מפקדו אמנון שרון כבר היה נהג אחר בתוך הטנק אך אמנון שרון המפקד אמר "אני בלי כרסנטי לא נוסע", למזלו הגדול של הנהג (שכבר היה בתוך הטנק) - הורידו אותו, וכך בעצם נחתם גורלו של מושיקו לההרג.

גבריאאל אבא של מושיקו אינו רוצה להכיר בעובדה שבנו כבר איננו. עוד בחייו. גבריאאל רץ לכל עיתון, וגזרי עיתונות ומחפש את תמונת מושיקו בין תמונות השבויים, ומשחזרו השבויים משבי הסורים ומושיקו לא היה ביניהם.... שם גבריאאל קץ לחיו, וכך המשפחה אינה מספיקה להתאושש מטרגדיה אחת וכבר נופלת עליה השניה - וזהו בעצם החלל האחרון של מלחמת יום הכיפורים.

מצבת זכרון לבני מגדל הנופלים:
=====

דברי אמא תקוה אל התושבים.

אין חפץ בעולם שיכול היה
להתאים יותר מגוש האבן הזה
הניצב כאן ממול
אין זה רק גוש אבן בזלת
זוהי בבואה מדויקת של השוכן בתוך
גוש שחור ענק ומכאיב
עשר שנים חלפו וכבר הגיע הזמן לאבני בזלת
חבוטות שיזכרו

כי יש מי ששוכח
ויש מי שמעולם לא ידע
הזמן עושה את שלו הזמן לא עוצר מלכת

השמש הזו הזורחת כל בוקר מעל הכנרת
והנוף הזה ידעו לעצב בנים כמו משה
והאדמה הזו שיודעת לתת - אבל גם דורשת

ודור של תינוקות שיטיילו כאן אולי עם הוריהם
וישאלו - למה זה? ומי זה?
להם השמות הללו לא יגידו דבר
אבל לכל מי שהכיר אותם ואהב אותם
ואיך אפשר היה שלא לאהוב אותם?
להם אין צורך באבני בזלת חרוטות
דמותם וחיוכם חרוטים היטב בתוך ליבם
עמוק בתוך ליבם.

במציאות של היום כשאנשים אינם ששים
לצאת ולהלחם וכשמחפשים הצדקות לקורבנות
יומיומים נראים הבנים של מלחמת יום
כיפור כנפילי אריות

אלו שלא הספיקו לשאול שאולות
שיצאו לקרב בלי להצטייד ולהתכונן
שנפלו לפני שהספיקו להביך איך ומה בעצם
קרה. שידעו רק דבר אחד שהארץ

הזו עומדת בפני הגדולה שבסכנות
ושאין זמן ואין טעם לשאול ושהזמן קצר

והזמן קצר מאוד עבורם
ואיש לא הספיק לענות על שאלותיהם
היום כבר שואלים שאלות

והארץ הזו ממשיכה בדרכה
ומגש הכסף עדיין לא נמלא
וכולנו עומדים נבוכים ותוהים
האם הקורבן היה כדאי? ועד מתי?

והכל זורם קדימה
ומאחור בסוף השיירה נותרים אנו
ההורים האחים הנשים והבנים
כל אלו שאהבו - ואין עוד, לנו אין צורך
בתשובות, אין תשובות מנחמות
אנו אבדנו חלק מעצמנו ואין משיב
ורק אבן זו של בזלת תותר
למען הדור אשר לא ידע
ומי יתן ודור זה גם לא ידע
מהטעם הנורא של השכול

באותה שנה שמושיקו נהרג, יושבת אמא תקוה ומעלה זכרונות בכתב על מושיקו.

משה'לה בני יקירי בן זקוני - ילד של מלחמות

בעצומם של ימי מלחמה, בלווית הדי נפץ וירי כדורים-נולדת, ובעצומם של קרבות הבלימה ברמת הגולן- תחת אש צולבת וירי פגזים-נפלת.

משה בני פקח לראשונה את עיניו בפברואר 1948 בטבריה, ואת כל ימיו חי במושבה מגדל כילד

טבע אמיתי, הוא חי נשם ואהב את האדמה הזו שלמענה נפל, מי כמוהו ידע להעריך כל שעל אדמה

מאדמת הארץ הזו. ומי כמוהו טיפח כל רגב מרגביה הקשים של אדמת הגליל. עוד בטרם ידע ללכת -

ידע לחרוש לזרוע ולקצור.

אהבת הגליל היתה בליבו, ותכול הכנרת ניבט מעניו באחד מאותם עצים זקופים וחסונים הגדלים

על שפת הכנרת-כך צמח אף הוא, גבוה וחסון קונה את הלב ביופיין וכובש את הנפש בצחוקו הוא

היה דור שמיני בארץ - סמל הצבר הטיפוסי. דק וגבוה, שזוף וספורטאי מעולה, חייכן ועוקצני,

בעל חוש הומור דק, חכמת חיים של מבוגר מזה - ונאביות של נער מזה.

עוד בטרם הספקנו לחות ממנו עד תום, וכבר היה לעלם, וכבר חייל, כאחיו לפניו, התגייס לשיריון,

החטיף למספר שנים את המחרשה בטנק.

את טבילת האש הראשונה שלו עשה במלחמת ששת הימים באוגדתו של ריק שרון - ואיך צורך

להוסיף ולפרט בדבר - ההיסטוריה עשתה זאת.

כנער עזב את ביתו - וכגבר חזר אלינו, איש לא ידע מה בנפשו והוא לא היה איש מכלום! מאוחר

יותר נודע לנו מפי חבריו על גבורתו במלחמה, ועל עוז הנפש וההקרבה שמתגלים רק במקומות כאלו

ושעליה יכולים להעיד רק חברים לנשק.

עם גמר שרותו הצבאי עשה את חשבון הנפש והחליט לדחות את חלומו מילדות - עבודת האדמה ולמצוא

את פרנסתו בדרך אחרת. הוא נשא לאשה את חברתו שרה, ולימים נולד לו בנו יחידו-גיא. והחל לעבוד

כנהג אוטובוס באגד.

משה לא היה איש השרות שהחליט משהו, שקד לבצעו על הצד הטוב ביותר. כך גם התמסר לעבודתו בנהגות.

מהשעות המוקדמות ביותר עד לחצות הליל, נסע בכל רחבי הגליל, ובהיותו מטבעו בחור חביב ומקסים

הוא הכיר במסגרת עבודתו זו עשרות ומאות אנשים וידידים מכל רחבי הארץ, אי אפשר היה להתעלם

מנוכחותו מהמבט הכחול השובבני שבעניו והחיוך האירוני שהיה כה אופייני לו למושיקו.

הוא היה מהטיפוסים האלו שאי אפשר שלא לחבב מיד. היה לו קסם במגעו עם הקהל-קסם כובש. הוא עבד בלי לאות כדי להגיע לעמדה ולבסיס, כלכלי איתך, כאמור הוא לא היה איש פשרות, לכך עבד יומם ולילה כדי לקנות בית, כדי להשיג כל דבר, כדי להעניק למשפחתו את כל הטוב-אך לא היה סיפק בידו. הוא היה בן לדוגמא. הוא אהב את ביתו יותר מכל, ולא היה דבר שימנע בעדו להגיע מידי שבת לבית הוריו. השבת שלו היתה תמיד שבת בבית.

אני, כאמו יודעת שבני לא היה שלם עם עצמו. בני שלי היה חקלאי-הוא לא רצה להמיר את המחרשה בהגה האוטובוס. חלומו מילדות הציק לו, הוא רצה לחזור לכור מחצבתו-לאדמה. הוא חלם על פרדס ושדות, ומרחב ואויר זך - ולא על עשן אוטובוסים.

הוא לא אהב את הקנויניות והסחר-מכר של החיים בחוץ, הוא היה איש של שקט, איש של חיים פשוטים. השיח עם האדמה, האת והמחרשה עדיף היה בעיניו על כל שיח אחר.

אך חיו היו קצרים מידי, אי אפשר ב-25 שנים להגשים את כל החלומות - אפילו לא את מקצתם עם השמע היריה הראשונה ברמת הגולן - אצת שמה בני, בעצמו של יום הכיפורים שאותו כל -כך הקפצת לשמור - כצעקת לקיאה. עם הגל הראשון של השיריון עלות שמה - ולא זכות לראות את אור הבוקר.

את גופתך בני הטמנו באותה אדמה אותה אהבת, כשהכנרת ונוף ילדותך האהובים ניבטים אליך. ואנו זועקים אל השמים את פסוקו של המשורר "ראי אדמה כי היינובזבזנים עד מאוד" הזרע הזה שנטמן בך עתיד היה לפרוח לתפאורה, להיות סמל של בן הארץ הזו-בן גזע נפילים, סמל חי-לא סמל מת.

הארץ הזו נתנה הרבה קרבנות - לו רק ידעתי כי הקרבן שלי היה האחרון - דיינו

משה

משה נולד לשפת כנרת
בכפר קטן על צלע הר
ילדוא היחה של אור וחכלת
מבוקר אור עד ליל רד.

משה היה תמיר כדקל
ירוקת עניו כים סוער
צחוקו היה צליל כנחל
שערו כעיין העורב.

משה עלה על הרמה
כליל אימה ורעם
ישחר כא ירד הליל
משה הלך והרא לא שב.

ושירח חיייו באמצע נפסקה ,
ואיהו מה גדול ונורא הכאב.

דפנה. אחותו.

ערב חג / ערב יום העצמאות תשלד'

א. ערב חג כבר ירד על העיר

ודגלים הונפו אל הכחול

אחי הטוב לא חזר האור.

ב. רבה השמחה בחוצות

ורב בה האור והכחול

רק אחי הטוב בא חזר

הוא לקח עמן את האור.

ג. רבה התרגה עד מאוד

והעצב חזק מיני כל

כי אחי הטוב לא חזר

הוא לקח עמו את האור.

ד. אך גדולה ירבה התקווה

ובחזה עוד פועם הלב

כי יבוא עוד יבא היום.

וגדול בו האור ורב.

דפנה.

אחיו

שני בנים צעירים.

שני בנים צעירים - צעירים

בן יוסף

5037 00N

נלכוד את אחינו שנפלו בקרב
ותפסת שמום בעיבת.
צנאים יצאו עמחמה
ועא שבו גיבורים.

הנפסם ביקשו עם נפשו.
שתהא ראוי עכברת.
שנעמד עמיות במלוא שיצור קומת
ברגס הנורא הוא.
ועשאר עם רעותת המופלאה
אם השקוצ עם האק והעין.

נלכוד, ועא רק בימי כיכרון.
העצם היותו.
בחייט של שמום בעי פחד.
ברגס של אחור ואהיה עאח.
החקריג את נפשו עמחננו.

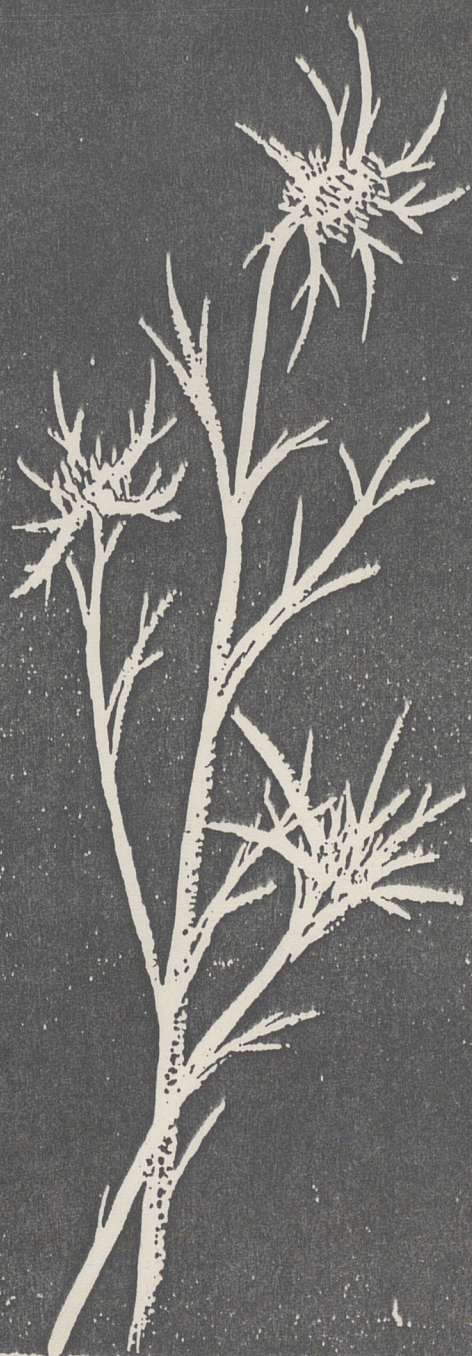
כמו צורה
הברשא אל השמש
צמח.

בהושטך ידך
אל כל שעה
כמו צורה.

המעמיק שורשי
פרטת רשות
ללכוד.
האמת.

כמו צורה
נקטפו חיך
בדומה.

אולי זעקת
אולי גם ערומים
זעקים ?

כרסנטי, משה

משה, בן תקוה וגבריאלי ז"ל, נולד ביום י"ב בשבט תש"ח (23.1.1948) בטבריה להוריו, דור שמיני בארץ, ממייסדי המושבה מגדל שעל גדות הכנרת. את חוק לימודיו העממיים סיים בבית-הספר הממלכתי על שם אביגדור במושבה והמשיך ללמוד בבית-הספר "עמל" בטבריה. תמיר וגבה קומה היה משה, ירוק-עינים וחייכן, בעל חוש הומור דק וספורטאי מעולה. מושיקו אהב בכל לבו את הגליל ואת הכנרת שלחופיה גדל.

משה גויס לצה"ל בתחילת מאי 1966 והוצב לחיל השריון. אחרי שסיים את האימון הבסיסי נשלח לבית-הספר לשריון ושם הוסמך כנהג טנק. הוא השתתף במלחמת ששת הימים כאיש צוות טנק באוגדתו של אריק שרון. מושיקו לא הרבה לספר על תקופת שירותו, אבל לימים סופר על מסירותו הרבה לחבריו ועל האומץ הרב שגילה בשעת הקרב.

בתחילת מאי 1969 שוחרר משה מהשירות הסדיר. כאשר חזר הביתה ביקש להגשים את משאת נפשו – לעבוד את האדמה, אלא שהמציאות כפתה עליו לחפש פרנסתו בעיר. אחרי שנשא לאישה את חברתו שרה עבר הזוג להתגורר בטבריה ומושיקו התקבל לעבודה כנהג שכיר ב"אגד". הוא התמסר לעבודתו בהתלהבות האופיינית לו, ובהיותו בחור חביב ומקסים, אי-אפשר היה להתעלם מנוכחותו והוא רכש לו עשרות ומאות ידידים. היה בו קסם כובש לב וחיוך מלבב; נוסעיו וחבריו אהבו אותו ונהגו לחפש את העלם העליון ירוק העינים, שבאהבתו את הגליל הדביק את הכל. מושיקו היה בן למופת. מדי שבת בשבתו בילה בחברת הוריו. הוא עבד קשה כדי להקים את ביתו. אחרי שלוש שנים של עבודה ב"אגד" כשכיר, נקלט כשכיר קבוע, שלושה חודשים לפני מלחמת יום הכיפורים. אך משאת נפשו לא חדלה להיות בית ופרדס במושב, שכן היה איש של שקט, של שיח ושיג עם האדמה. כשפרצה מלחמת יום-הכיפורים נקרא מושיקו לכוננות לקראת נסיעה צבאית והוא המתין בסניף "אגד" להוראות. בשעות הצהריים של י' בתשרי תשל"ד (6.10.1973) קיבל צו קריאה ויצא מיד לרמת הגולן לשמש כנהג טנק של המ"פ. בקרב שהתחולל באותו יום נתקל הטנק שלו במארב של חיילים סורים בסביבות חושנייה. הטנק נפגע ואנשי צוותו קפצו החוצה. מושיקו נפגע מיריות נשק קל ונהרג. הוא הובא למנוחת-עולמים בבית-העלמין במגדל. השאיר אחריו אישה ובן, אב שלא יכול לעמוד בצער ושלח יד בנפשו, אם, שתי אחיות ואח. לאחר נופלו הועלה לדרגת סמל-ראשון.

במכתבו למשפחה האבלה כתב עליו מפקדו: "...משה ז"ל נפל במערכה בעת מילוי תפקידו באזור נפת, במוצאי שבת י' בתשרי תשל"ד. משה ז"ל שירת ביחידת שריון וביצע את כל המוטל עליו במסירות ובאחריות רבה. בשמי ובשם כל חיילי היחידה הננו מביעים את צערנו העמוק ומשתתפים באבלכם בנפול יקירכם". דברים לזכרו ראו אור בחוברת "לחברינו" לזכר חללי "אגד", ובספר "החטיבה במלחמת יום הכיפורים".